

8. В період розчистки будуть утворюватися тимчасові неорганізовані викиди забруднюючих речовин при роботі спецтехніки та зварювальних роботах, але після закінчення розчистки цих джерел не буде.

9. В період розчистки утворюватися тимчасові будівельні та побутові відходи, які видаляються по закінченні розчистки.

10. Соціальна організація прилеглих територій, умови проживання місцевого населення, діяльність житлово-цивільних об'єктів в ході планованої діяльності поліпшиться.

Таким чином, в результаті проведеної оцінки впливу на довкілля планової діяльності щодо відновлення гідрологічного режиму Гідрологічного заказника «Зелені криниці», що розташований за межами села Ординці на території Левківської сільської ради Погребищенського району Вінницької області, можна зробити наступний висновок: планова господарська діяльність не призводить до негативного впливу на поверхневі водні об'єкти, ґрунти, підземні води і геологічне середовище, рослинний та тваринний світ, а вплив на атмосферу – в межах встановлених нормативів.

Список використаних джерел

1. Рішенням 11 сесії 23 скликання Вінницької обласної ради від 17.12.1999 р.
2. Зелені криниці – Wikiwand – [Електронний ресурс] режим доступу: <http://www.wikiwand.com/uk>.
3. Екологічна безпека Вінниччини [Монографія] / За заг. ред. Олександра Мудрака. – Вінниця: ВАТ “Міська друкарня” – 2008. – 456 с.

УДК 504.6

Горбатенко Оксана Борисівна, магістр спеціальності «Екологія» КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

Науковий керівник: **Поліщук В.М.** к.г.н., доцент кафедри екології, природничих та математичних наук КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

ОЦІНКА ВПЛИВУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПО ВІДНОВЛЕННЮ СТАВУ «ШКІЛЬНИЙ» В МЕЖАХ ВОВЧИНЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ КОЗЯТИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. На основі запропонованої оцінки визначено вплив на довкілля планової діяльності з відновлення ставу «Шкільний» в межах Козятинського району Вінницької області по наступним компонентам: клімат і мікроклімат; повітряне середовище; геологічне середовище; водне середовище; ґрунти; рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти; іхтіофауну. Метою оцінки впливу на довкілля є визначення доцільності і прийнятності планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, санітарних державно-правових та заходів щодо забезпечення екологічної безпеки навколишнього природного середовища.

Ключові слова: оцінка впливу на довкілля, планова діяльність, атмосферне повітря, геологічне середовище, водне середовище.

Summary. Based on the proposed assessment, the environmental impact of the planned sludge treatment activities of the the pond «Shkilnyi» within the Kosiatsynskiy districts of Vinnytsia region has been determined according to the following components: climate and microclimate; air environment; geological environment; aquatic environment; soils; flora and fauna, protected areas; ichthyofauna. The purpose of the environmental impact assessment is to determine the

feasibility and acceptability of the planned activity and to justify the economic, technical, organizational, sanitary state-legal and measures to ensure environmental safety of the environment.

Key words: environmental impact assessment, planned activities, atmospheric air, geological environment, aquatic environment.

Постановка проблеми. Питання охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів є складовою частиною глобальних економічних і соціальних задач. Нині спостерігається значне забруднення ґрунтів і вод. Мігруючі токсичні компоненти цих забруднень мають негативний вплив на людину, що призводить до виникнення різних захворювань. Все це вказує на актуальність і гостроту проблеми водозабезпечення та водокористування, необхідності підвищення ефективності водозберігаючих і водоохоронних заходів щодо захисту водойм від забруднень та виснаження, впровадження маловідходних технологічних процесів, розробку нових методів технологічних схем і споруд очистки і використання природних і стічних вод. Діюча нині система моніторингу вод є неефективною та застарілою, не відповідає сучасним європейським стандартам.

Об'єкт дослідження – оцінка впливу діяльності від очистки ставка «Шкільний» на річці Вовчинець.

Предмет дослідження – чинники, які визначають вплив на стан природного середовища в результаті проведення робіт з розчистки ставка «Шкільний» на річці Вовчинець.

Мета роботи – запропонувати ефективну систему оцінки впливу на навколишнє природне середовище від проведення робіт з розчистки ставка «Шкільний» на річці Вовчинець.

Село Вовчинець географічно розташоване в північно-західній частині Козятинського адміністративного району на берегах річки Безіменної на території Вінницької області (рис. 1).

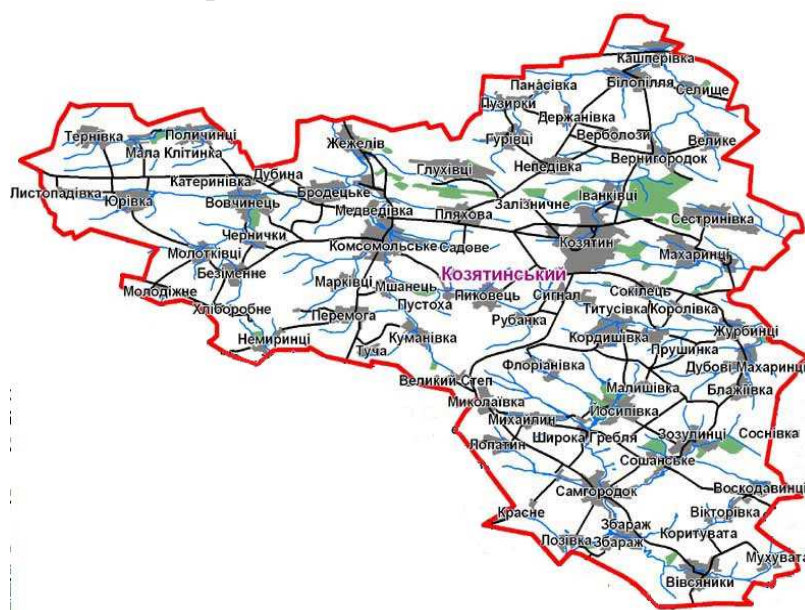

Рис. 1 – Розташування с. Вовчинець на адміністративній карті Козятинського району

Ставок «Шкільний» має статус загального призначення, площу 6,6 га, розташований в центрі села Вовчинець, на струмку без назви, лівій притоці річки Вовчинець – лівій притоці річки Гнилоп'ять – басейну річки Дніпра.

Довжина його становить 12 км, площа водозбору – 39,7 км², загальне падіння – 58 м [2, 3]. Більша частина водозбірної площі розорюється. За існуючою класифікацією [1] струмок відноситься до малих річок. Живлення струмка змішане, переважає снігове.

На сьогоднішній день пойма ставу «Шкільний» заросла чагарниковими кущами та деревами. Сам став потребує розчистки від мулових наносів, на яких утворилися зарослі очерету, що приводить до застою води. Підпірна гребля має довжину – 120 м, середню ширину – 10,0 м, максимальну висоту – 2,75 м, потребує реконструкції верхнього укосу з одночасним будівництвом донного трубчатого водовипуску закритого типу.

Планктон ставу складається з представників бактеріо- та зоопланктону, типових планктонних водоростей, окремих бентосних форм, а також деяких видів перефітону.

Зоопланктон ставу складається із широко розповсюджених річкових форм та видів, характерних для малих річок лісостепової зони України. Зоопланктон представлений, головним чином, організмами заростево-придонного комплексу.

Що стосується зообентосу, то в складі донної фауни виявлені хірономіди, олігохети, личинки комах та інші. Збільшення чисельності малощетинкових черв'яків вказує на посилення органічного забруднення ставу «Шкільний». На мулах річки спостерігається велика кількість пелофільних олігохет.

Вплив на атмосферне повітря під час будівельно-монтажних робіт передбачається лише на зміні приземних концентрацій забруднюючих речовин від роботи двигунів внутрішнього згоряння гідромеханізованої техніки, будівельних машин та зварювальних робіт.

Основними забруднювачами атмосферного повітря є двигуни внутрішнього згоряння (екскаваторів, бульдозерів, автосамоскидів). Всі джерела забруднення мають тимчасовий характер, концентрація джерел забруднення повітря на одному майданчику виключається. Аварійні чи залпові викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря також виключаються.

Питомі викиди забруднюючих речовин від будівельної техніки наведені в таблиці 1, розраховані згідно Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів [1, 4].

Забруднюючі речовини, що надійдуть в атмосферне повітря уже будуть розсіяні на відстані до 25 метрів від джерел забруднення, що менше відстані від майданчика робіт до житлової забудови.

Таким чином при виконанні запланованих заходів буде виключено негативний вплив забруднюючих речовин на компоненти навколишнього середовища.

В процесі виконання робіт буде втручання в стан гідробіогеоценозу ставу «Шкільний» за рахунок видалення донних відкладень (мулу), тимчасового складування їх на березі річки в межах прибережна-захисною смуги. Видалення

донних відкладень в період проведення робіт приведе до тимчасового руйнуванню бентосного (донного) ценозу. Все це приведе до негативного впливу на зоо- та фітопланктон ставу та на вищу водну рослинність на даній ділянці. Підкреслюємо, що всі ці явища будуть спостерігатися тільки в період проведення розчистки ставу. Буде спостерігатися негативний вплив на іхтіофауну ставу в зв'язку із спуском води із водного об'єкта.

Таблиця 1 – **Питомі викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від будівельної техніки**

Забруднюючі речовини та парникові гази	Дизельне паливо (кг/т)
Оксид вуглецю (CO)	36,2
Діоксид вуглецю (CO ₂) – вуглекислий газ	3138
Оксид азоту (NO)	0,12
Діоксид азоту (NO ₂)	31,4
Діоксид сірки (SO ₂)	4,3
Сажа	3,85
НМЛОС – неметанові леткі органічні сполуки (вуглеводні граничні C ₁₂ -C ₁₉)	8,16

В ході планованої діяльності вплив на геологічне середовище (окрім видалення донних відкладень) не передбачається.

Також, в процесі виконання діяльності, буде відсутнє будь яке забруднення ставу стічними водами, або забруднюючими речовинами іншого походження. При виконанні робіт з очистки від мулових наносів ставу «Шкільний» планується тимчасове розміщення видалених донних відкладень на березі в межах природно захисної смуги.

Вплив планованої діяльності на наземну флору і фауну спричиняться не буде. Окрім знесення деяких зелених насаджень в межах прибережно-захисної смуги з метою тимчасового складування та розрівнювання мулового ґрунту. Також передбачається розчищення замулених, зарослих очеретом прибережних ділянок.

Виснаження або деградація рослинних і тваринних співтовариств, що склалися в цьому районі, в результаті планованої діяльності не настане.

У результаті планованої діяльності порушення експлуатаційної надійності і збереженості навколишніх ландшафтів не настане.

Соціальна організація прилеглих територій, умови проживання місцевого населення, діяльність житлово-цивільних об'єктів в ході планованої діяльності не порушуються.

Висновки. Очистка ставу «Шкільний» від мулових наносів зменшує випадки замору риби, отруєння тварин від ціанобактерій, тим самим покращиться санітарний та екологічний стан водного об'єкта та прилеглих територій. Збільшиться економія коштів на усунення надзвичайних ситуацій з замором риби. Очистка території дозволить створити місця для відпочинку місцевого населення, яких на сьогоднішній день немає. Реалізація проектних рішень з реконструкції підпірної греблі забезпечить надійний захист дороги від руйнівної дії хвиль та льодових навантажень, а також поліпшить екологічний

стан об'єкта. Результатом буде здійснення економії коштів від шкідливої дії паводкових вод. Розчистка меліоративного каналу поліпшить гідрологічну обстановку водойми.

Ступінь впливу планованої діяльності та її альтернативних варіантів на фактори довкілля визначався для періодів будівництва та експлуатації.

При проведенні підготовчих та будівельних робіт, за обраним варіантом, впливи на більшість факторів довкілля (повітряне середовище, водне середовище, ґрунти, флора, фауна, біорізноманіття, соціальне середовище), з урахуванням спрямованих на збереження навколишнього середовища проектних рішень, оцінюються як мінімально-допустимі. Впливи на інші фактори довкілля в процесі підготовчих та будівельних робіт будуть мати опосередкований характер.

Після проведення даної планованої діяльності впливи на геологічне середовище, ґрунти, біорізноманіття та навколишнє соціальне середовище оцінюються як позитивні; на інші компоненти навколишнього середовища будь-які негативні впливи не передбачаються. Залишкові впливи відсутні.

Список використаних джерел

1. Рішенням 11 сесії 23 скликання Вінницької обласної ради від 17.12.1999 р.
2. Вовчинецька сільська рада. – [Електронний ресурс] режим доступу: <http://vovchinec.krr.gov.ua/>.
3. Гнилоп'ять. – [Електронний ресурс] режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.
4. Екологічна безпека Вінниччини [Монографія] / За заг. ред. Олександра Мудрака. – Вінниця: ВАТ "Міська друкарня" – 2008. – 456 с.

УДК 504.6

Лісовий Дмитро Олександрович, магістр спеціальності «Екологія» КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

Науковий керівник: **Поліщук В.М.** к.г.н., доцент кафедри екології, природничих та математичних наук КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ

Анотація. В статті розглянуто сучасний стан ведення мисливського господарства в умовах Східного Поділля на прикладі Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства "Віноблагроліс". Встановлено, що в лісових угіддях підприємства досить бідна мисливська фауна. Запропоновано комплекс заходів для покращення кормових та захисних властивостей лісомисливських угідь. Дано пораду, що використання комплекс біотехнічних заходів для збільшення чисельності популяції мисливських тварин.

Ключові слова: Мисливство, мисливські угіддя, бонітування, мисливські тварини, біотехнія.

Summary. The article deals with the current state of hunting management in the conditions of the Eastern Podillya on the example of Vinnytsia regional municipal specialized forestry enterprise "Vinoblagrolis". It is established that the hunting grounds of the enterprise are rather poor hunting fauna. A set of measures to improve the forage and protective properties of forestland is proposed. A set of biotechnical measures for increasing the number of hunting animals is also proposed.

Key words: Hunting, hunting grounds, boning, hunting animals, biotechnology.